

Charter immaterieel erfgoed *HAANSLAAN*

PREAMBULE

Immaterieel Cultureel Erfgoed omvat alle tradities, gebruiken, gewoonten en technieken die we vandaag koesteren en willen doorgeven aan de volgende generaties. Deze tradities en gebruiken die van generatie op generatie worden overgedragen, worden altijd herschapen door gemeenschappen als antwoord op hun omgeving. Het doorgeven van deze gebruiken geeft de gemeenschap een gevoel van identiteit en continuïteit en kan de samenhang in een dorp versterken.

Het haanslaan is een oud gebruik waarbij ongehuwde meisjes geblinddoekt een haan proberen te onthoofden met een sabel. De vooraf gedode haan hangt daarbij ondersteboven in een rieten korf. De winnares krijgt nadien een cadeau. Dergelijke gebruiken waarbij hanen worden onthoofd, zijn wellicht ontstaan op het einde van de achttiende eeuw. Dat is heel wat later dan de gelijkaardige tradities waarbij ganzen een 'kopje kleiner' worden gemaakt.

Het haanslaan is maar één van de vele voorbeelden van tradities waarbij dieren een rol spelen. Door de innige band tussen het samenleven van mens en dier zijn er in de loop van de eeuwen veel tradities ontstaan waarin dieren centraal staan. Aan dieren werden vroeger bijvoorbeeld bovennatuurlijke krachten toegeschreven, zowel ten goede als ten kwade. Dieren speelden een rol in de symboliek van vruchtbaarheid, sterven en wedergeboorte of wisseling van de seizoenen.

Immaterieel erfgoed leeft vandaag, maar wortelt in het verleden. Tradities waarbij dieren betrokken zijn, dragen vaak duidelijk de sporen van een andere tijd in zich. Gebruiken die vroeger heel normaal waren, kunnen tegenwoordig veeleer vreemd overkomen. Sommige tradities roepen nu ethische vragen op. In een maatschappij waar dierenwelzijn een belangrijk maatschappelijk thema is, betekent dit dat deze tradities worden aangepast aan de huidige maatschappelijke normen en verwachtingen om ze levensvatbaar te houden.

De lokale gemeenschap erkent het *Haanslaan* als haar immaterieel cultureel erfgoed (ICE), wil hier zorg voor dragen en de traditie levend houden en doorgeven aan de volgende generaties.

De organiserende verenigingen zijn bereid om de bepalingen van dit charter in acht te nemen.

OVEREENKOMST

De organiserende verenigingen en het gemeentebestuur van Riemst verbinden zich ertoe om bij de organisatie van het Haanslaan, erfgoed en dierenwelzijnsnormen met elkaar te verenigen.

Het **gemeentebestuur van Riemst**, vertegenwoordigd door Guido Vrijens, gemeentesecretaris en Mark Vos, burgemeester, houdt toezicht op de naleving van het charter en de wettelijke regels in verband met dierenwelzijn;

en

de **Koninklijke harmonie Broederband Zussen** vertegenwoordigd door Danny Wolfs, voorzitter en Ronny Wolfs, secretaris, en de **Koninklijke harmonie Vreugd in Deugd Zussen**, vertegenwoordigd door Jeroen Steegen, voorzitter, en Arnould Steegen, secretaris, hierna genoemd de organiserende verenigingen, zullen als erfgoedgemeenschap de onderstaande bepalingen uitvoeren als onderdeel van hun dynamische borgingspraktijk

Het **Centrum Agrarische Geschiedenis (CAG)** als landelijke expertisecentrum voor het erfgoed van landbouw, platteland en voeding, treedt op als ondersteuner en begeleider van de lokale erfgoedgemeenschap van het *Haanslaan*.

De organiserende verenigingen verbinden zich ertoe om:

- de traditie van het *Haanslaan* in ere te houden, uit te voeren en op te volgen binnen de wettelijke bepalingen van het dierenwelzijn;
- Het *Haanslaan* als volgt te organiseren
 - Een haan wordt aangekocht via het reguliere handelscircuit.
 - De haan wordt gedood door een poelier op een correcte manier en met het oog op consumptie. De organisatoren houden hiervan een schriftelijk bewijs bij.
 - Het spel van het *Haanslaan*: de dode haan wordt in een korf opgehangen en ongetrouwde meisjes proberen geblinddoekt met een sabel de haan te onthoofden
 - De haan wordt ter consumptie respectievelijk verloot onder de aanwezigen en overhandigd aan een lid van de eigen vereniging.

namens het college van burgemeester en schepenen

Mark Vos
burgemeester

Guido Vrijens
gemeentesecretaris

Marina Pauly
schepenen van cultuur

Mathieu Eycken
schepenen van
dierenwelzijn

i.o.

namens de organiserende verenigingen

Harmonie Broederband Zussen

Danny Wolfs
voorzitter

Ronny Wolfs
secretaris

Harmonie Vreugd in deugd

Jeroen Steegen
voorzitter

Arnould Steegen
Secretaris

